

عنوان مقاله:

نقد و بررسی نظریه نقد عقل عربی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات اندیشه معاصر مسلمین، دوره 1، شماره 2 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

قاسم ابراهیمی پور - موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)

سیدمحسن میری - جامعه المصطفی(ص) العالمیه

خلاصه مقاله:

نظریه نقد عقل عربی در پی تبیین مساله عقب ماندگی در جهان اسلام با رویکرد معرفت شناختی است. جابری در دو کتاب «تکوین عقل عربی» و «ساختار عقل عربی»، نحوه شکل گیری یا حضور، رویکرد و روش، توزیع جغرافیایی و سیاسی نظام های معرفتی بیانی، عرفانی و برهانی و شیوه های تعامل این نظام های معرفتی با یکدیگر را تبیین می کند و در پایان نتیجه می گیرد که ناسازگاری ذاتی نظام های مذکور و مغلوب شدن نظام معرفتی برهانی در این تعامل ها، موجب تکوین عقل عربی شده است؛ عقلی مقلد که به هیچ وجه قادر به تولید نیست. جابری راه رهایی از این وضعیت را در بازسازی فلسفه ابن رشد، اصول شاطبی، فقه مقاصدی و تاریخ ابن خلدون می داند. اتخاذ رویکرد سکولار، اعتقاد به سکوت دین در عرصه امور دنیایی، بی توجهی به شهود به عنوان یکی از منابع معرفت و باور به ناسازگاری ذاتی نظام های معرفتی، عدم رعایت بی طرفی علمی، سوگیری روشی، اتخاذ نتیجه معرفت شناختی از شواهد تاریخی، وارداتی و دنیاگریز خواندن عرفان اسلامی و ایدئولوژیک خواندن فلسفه از جمله مهم ترین نقدهای وارد بر نظریه جابری است.

کلمات کلیدی:

جهان اسلام، عقل عربی، عقب ماندگی، محمدعابد الجابری، سنت و مدرنیته

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1389642>

